

1 februari 2013:

Organisatie en betrokkenen Herdenkingsweekend Watersnoodramp 1953

Zoekend naar een goed citaat of spreuk om mijn trots over het prachtig georganiseerde herdenkingsweekend onder woorden te brengen, kwam ik deze zin tegen.

"Om de kracht van het anker te voelen, moet men eerst de storm trotseren."

De woorden kracht, anker en storm trokken mijn aandacht. Want alle drie de woorden hebben direct te maken met [de Watersnoodramp](#) van 1953. Een westerSTORM, KRACHT van het water en een ANKER van mensen om te overleven en elkaar te helpen.

Ik ga eerst een beeld schetsen hoe de gemeente Geertruidenberg er 60 jaar geleden uitzag. Onze gemeente bestond in 1953 uit twee dorpen Raamsdonk en Raamsdonksveer en de gelijknamige stad Geertruidenberg. De rivier de Donge kende nog een eb en vloedbeweging. In de nacht van 1953 trok het water zich niet terug terwijl het eb-tij was. Vanaf 11 uur 's avonds stijgt het water steeds hoger en begint in het Sandoel water te lopen. Om twee uur 's nachts besluit de burgemeester alarm te slaan door de brandweersirene te laten loeien. Tussen 6 en 8 uur 's ochtends (dus vanochtend 60 jaar geleden), bereikte het water hier op het Heereplein zijn hoogste punt; 3 meter 78. Wij zouden hier in deze zaal dus verdrinken...

Toespraak burgemeester Raamsdonkveer

Geschreven door Administrator

maandag, 04 februari 2013 12:32 - Laatst aangepast vrijdag, 17 februari 2017 09:19

In 1952 is in Keizersveer een kazerne gebouw en zijn er militairen van de genie gestationeerd. De burgemeester vraagt de militairen om hulp en deze wordt gelijk geboden. De genie beschikt over een grote hoeveelheid boten en amfibievoertuigen waarmee uiteindelijk heel veel mensen gered zijn. Uiteindelijk heeft Raamsdonksveer voor 85% onder water gestaan. Ook Raamsdonk staat onder water in deze nacht en ook uit dit dorp redden de militairen ruim honderd mensen uit de meest hachelijke situaties.

De stad Geertruidenberg stroomt het water niet binnen, maar breken echt de dijken door. Vierhonderd huizen komen onder water te staan en de brandweer heeft 200 mensen uit hun huizen gehaald en in veiligheid gebracht. Geertruidenberg komt uiteindelijk voor 80% onder water te staan.

Deze ramp in 1953 heeft veel leed en schade veroorzaakt en ook veel gevoel van onveiligheid gecreëerd bij de inwoners van de ondergelopen gebieden. Tot op de dag van vandaag heeft de ramp diepe sporen na gelaten in de identiteit, cultuur en ontwikkeling van de Nederlandse samenleving. Toch is de kracht van de mens - de veerkracht en hulpvaardigheid van mensen - enorm gebleken.

Tijdens en na de watersnoodramp hebben vele hulpverleners, maar ook gewone burgers geholpen om de slachtoffers te redden, te voeden, te verzorgen of soms gewoon op het gemak te stellen. Zoals ik al vertelde, waren er de militairen; de pontonniers en de luchtmacht. Raamsdonksveer was de eerste plaats waar bewoners door amfibievoertuigen - DUKW's - geëvacueerd werden. De foto die daarvan is gemaakt, heeft ons op de wereldkaart gezet. Maar naast de militaire hulp kwam er ook hulp uit andere hoek. Verpleegsters, EHBO-ers, brandweermannen kwamen helpen met het verdelen van eten en kleding. Maar ook vanuit het land werden initiatieven opgestart om onze inwoners te helpen. Kleding is verzameld door inwoners van Oldenzaal en ook in Amsterdam is een aantal mensen druk geweest met het inzamelen van geld.

De hulpvaardigheid, de warmte, de bereidwilligheid van mensen om elkaar te helpen is bijzonder. De informatie die [het Veers Erfgoed](#) heeft verzameld en verspreid biedt een mooie kijk op de ramp en hoe men ermee omging. Door de geschiedenis te vertellen en te verbeelden,

gaat de geschiedenis leven. En als je geschiedenis levend maakt, kun je er ook van leren. Iedere historische gebeurtenis, groot of klein heeft lessen in zich voor de toekomst. Om vervelende zaken te voorkomen of om er beter op te regeren.

Ik zal u een voorbeeld geven hoe de gemeente Geertruidenberg hiermee omgaat. Tegenwoordig werken we met risicoanalyses, om voorbereid te zijn op bijvoorbeeld een nieuwe overstroming. Op onze website kunt u bijvoorbeeld de volgende tekst vinden: *Er is door de Provincie Noord Brabant berekend dat er een héél kleine kans is op een overstroming in onze gemeente bij; Springtij op zee. Storm op zee met westenwind. Veel water vanuit het achterland (Frankrijk, België, Duitsland etc.). Nu is die kans erg klein, maar wij hebben onze lessen geleerd. Wij zijn voorbereid en zullen de inwoners tijdig kunnen waarschuwen.*

Met andere woorden, soms kun je een ramp niet voorkomen, al is de kans heel klein. Maar de kracht van ons anker, van onze mensheid, onze hulpverleners en alle mensen die zich inzetten voor een ander, is enorm. Dat anker kan een storm trotseren.

Gisteravond hebben we Watersnoodramp herdacht. Met 700 mensen hebben we in de Onze Lieve Vrouw Hemelvaartkerk teruggekeken naar die vreselijke nacht. Zestig jaar geleden was er geen ruimte om te rouwen en te herdenken. Door de overheid georganiseerde rouwverwerking bestond nog niet. De mentaliteit was er niet naar; "Niet klagen maar dragen!" was het motto. Gelukkig hebben we geleerd dat rouwen goed is en dat er ruimte moet zijn om te praten, te herdenken en te rouwen.

Dit weekend brengen we de Watersnoodramp 1953 tot leven. We herdenken de slachtoffers, de schade en de impact. Maar we bewonderen ook de moed en hulpvaardigheid van alle mensen. Dit doen we niet met lange speeches en stilzitten. We gaan naar buiten, zandzakken vullen, de *blue line*

volgen. Naar buitentheater en foto's kijken. Alles georganiseerd door [het Veers Erfgoed](#)

. Op een indrukwekkende en professionele manier. De Watersnoodramp van 1953 wordt door de inwoners van toen nooit vergeten, maar na dit weekend zal ook de huidige generatie de Watersnoodramp niet vergeten. Ik wil de hele organisatie van dit prachtige weekend hiervoor graag bedanken.

Nu heb ik genoeg gepraat. Ik geef het woord aan de voorzitter van het Veers Erfgoed en daarna gaan we naar buiten, naar de schooljeugd van onze gemeente. Kijken hoe zij het gevecht tegen

Toespraak burgemeester Raamsdonkveer

Geschreven door Administrator

maandag, 04 februari 2013 12:32 - Laatst aangepast vrijdag, 17 februari 2017 09:19

---

water aangaan.

Dank u wel.